

[Projectes](#)

La implicació i motivació de les persones voluntàries



10/10/2011

Autor/a: Marina Aguilar i Mañas



Font:

La implicació i motivació de les persones voluntàries

10/10/2011

Autor/a: Marina Aguilar i Mañas



Resum:

Aprofitant el II Congrés Europeu del Voluntariat, hem contactat amb quatre entitats referents en l'àmbit del voluntariat i els hem fet una breu entrevista perquè ens expliquin de quina manera podem les entitats treballar la implicació i motivació de les persones que col·laboren amb nosaltres. A més, també els hem preguntat de quina manera gestionen elles les sortides de les persones voluntàries.

Moltes vegades tendim a centrar els nostres esforços en la captació de noves persones voluntàries i **deixem una mica més descuidada la part d'acompanyament i seguiment a les persones que ja hi col·laboren. Es tracta d'una situació que incideix directament en la motivació i implicació d'aquestes persones voluntàries i pot precipitar la sortida de l'entitat.**

En aquest article volem mostrar-vos de quina manera les entitats podem millorar la gestió de voluntariat i treballar aquesta fase del procés. Per fer-ho, hem parlat amb quatre entitats perquè ens expliquen les seves experiències.

En concret, les quatre entitats seleccionades han estat l'[Associació Hàbitats](#) ([Premi Voluntariat 2009](#) amb el [Projecte Rius](#)), la [Coordinadora Rural de Catalunya](#) (inclosa en el llibre de [Bones Pràctiques en actuacions cíviques, comunitàries i de voluntariat](#) que la Generalitat de Catalunya va publicar a l'any 2010 pel treball que desenvolupa en l'àmbit rural), [Down Lleida](#) ([Premi Voluntariat 2010](#) amb el projecte [Nous Voluntaris](#)) i la [Fundació Marianao](#) ([Premi Voluntariat 2008](#) amb el projecte [VPK Programa d'oci nocturn alternatiu](#) i inclosa en el llibre de [Bones Pràctiques en actuacions cíviques, comunitàries i de voluntariat](#)).

Els quatre responsables de voluntariat d'aquestes entitats coincideixen en la **importància de realitzar un bon seguiment i acompanyament a aquestes persones per tal que elles se sentin recolzades per l'organització i que aquesta visualitzi i reconegui la feina que estan duen a terme**. I, encara que no creuen en l'existència d'una "fórmula màgica", totes elles aporten **elements que ens poden ajudar a estimular la implicació i motivació** de les persones voluntàries en el si de les nostres organitzacions com són:

- Una bona acollida.
- Una definició clara de les tasques i funcions.
- Comptar amb espais que permetin la comunicació i interacció.
- Treballar la identificació amb el projecte i/o entitat.
- Fer que les persones voluntàries se sentin protagonistes i copartípeps del projecte.

Amb la idea de **conèixer com gestionen aquesta fase del procés del voluntariat i propiciar la reflexió**, a continuació us detallem quines han estat les aportacions d'aquestes persones a les preguntes formulades.

Creieu que existeix alguna "fórmula màgica" que ajudi a estimular la participació de les persones voluntàries en el projecte o tasca que desenvolupen?

Rocío del Río (responsable de voluntariat a l'[Associació Hàbitats](#)): L'element clau és la creació d'un vincle entre el voluntari el projecte. Les persones voluntàries han de ser protagonistes de la tasca que es desenvolupa, des de la responsabilitat i l'autonomia. A més, en tot moment s'ha de reconèixer la seva tasca, visibilitzant no només els resultats, sinó la feina que duen a terme.

Marta Erola (responsable de voluntariat a la [Coordinadora Rural de Catalunya](#)): No existeix cap "fórmula màgica",

però el fet de motivar a la persona, que el projecte o organització sigui interessant i la il·lusió i una bona dinàmica ajuden a estimular a la persona a realitzar una tasca de voluntariat.

Andreu García (responsable de voluntariat a [Down Lleida](#)): Creiem que la millor forma és la proximitat, establir una relació sincera, propera i de compromís mutu és la base per a qualsevol interacció voluntari-entitat i entitat-voluntari. Un dels factors fonamentals per a la bona participació dels voluntaris és en els primers moments. Definir amb claredat el procés d'acollida, els serveis on intervindrà, amb qui i què comptarà per poder desenvolupar correctament la seva missió i la seva compaginació amb la seva vida són vitals per poder transmetre seguretat a la persones que tenim acollida.

Alba Pedrós (responsable de voluntariat a la [Fundació Marianao](#)): Evidentment no hi ha una fórmula màgica, però, si aquesta existís, ben segur que alguns dels seus ingredients bàsics serien que els voluntaris i voluntàries coneguin molt bé el projecte en el que participen, que les tasques i responsabilitats de cadascú quedin molt clares i, sobretot, que se'ls doni l'oportunitat d'aportar idees i propostes per a la millora del projecte o de la seva tasca concreta. En definitiva, que siguin protagonistes actius i se sentin des del primer moment copartípeps en el projecte comunitari.

De quina manera treballeu la implicació i motivació de les persones voluntàries a la vostra entitat?

R.R.: Les persones voluntàries que participen en el Projecte Rius actuen en el seu entorn natural més proper, amb el que ja existeix una vinculació prèvia. Es tracta, doncs, de reforçar aquest vincle i comprometre's en la seva cura i protecció. Els grups de voluntaris assumeixen la responsabilitat de desenvolupar el projecte en el tram de riu que decideixen i realitzen la seva tasca de forma autònoma, tot i comptar amb el suport i assessorament permanent de l'equip tècnic del Projecte Rius. Per últim, volem destacar que el Projecte Rius té un alt valor educatiu, de tal manera que els voluntaris, en participar-hi, no només realitzen una tasca importantíssima per a l'estudi i anàlisi dels ecosistemes fluvials, sinó també adquireixen uns coneixements i una experiència de gran valor.

M.E.: La tasca de les persones voluntàries és essencial, i per aquest motiu, es valora molt la seva tasca i se'ls hi reconeix. A més, també es creen dinàmiques perquè se sentin part del projecte i també hi hagi moments per fomentar la cohesió i una bona interacció, així com, facilitar-los formació, brindar-los l'oportunitat de gaudir en programes de mobilitat europea, entre d'altres.

A.G.: Mitjançant sessions individualitzades on assessorem i anem a descobrir les capacitats dels nostres usuaris. A més a més, en les sessions formatives intentem que els nostres joves vinguin a les sessions per motivar als voluntaris amb experiències personals i subjectives de la seva realitat de vida. Creiem que és millor un relat personal, vivencial, on puguin parlar amb la persona amb divergència intel·lectual, ja que és molt més motivador que qualsevol gran xerrada.

A.P.: Des de la Fundació Marianao treballem perquè els voluntaris i voluntàries se sentin part d'una gran família. D'una banda, reconeixent i agraïnt la seva tasca de manera institucional i, d'altra banda, en el dia a dia, fent-los sentir part de l'equip, promovent la seva participació en les decisions del projecte... També, la Fundació Marianao aposta per un compromís de voluntariat sovint "fet a mida": les tasques dels voluntaris i voluntàries varien en funció dels seus interessos, dels seus coneixements o habilitats. A un voluntari del Casal de Joves li agrada tocar la guitarra? Doncs organitzem classes de guitarra cada setmana!

Realitzar un bon seguiment i acompanyament a aquestes persones ajuda a mantenir el compromís?

R.R.: És fonamental. En el cas del Projecte Rius, el seguiment i l'acompanyament és cabdal per a l'autonomia i per la motivació dels grups. Els voluntaris han de tenir la seguretat en tot moment de que algú els dona suport, respon els seus dubtes i els ajuda davant qualsevol problema. I fins i tot quan no tenen problemes, l'entitat no pot deixar de comunicar-se amb ells i de copsar el que viuen i pensen els voluntaris, per tal d'avançar plegats.

M.E.: És clau i molt important. Si es vol mantenir el compromís del voluntari/a és necessari estar a prop seu, tenir una bona interacció i comunicació, fer-lo partícip en el grup. La persona realitza una tasca per un bé social, comunitari,..., de forma desinteressada, per això, és fonamental que conegui el què està fent, el per què, la formació, l'assessorament i l'acompanyament.

A.G.: Si el voluntari percep la seva interacció com allunyada de l'equip encarregat de la gestió o de la seva participació a l'entitat, es va distanciant, i aquest distanciament amb temps esdevé el fi del cicle anticipat. Lògicament, si es té una supervisió i tutoratge constant amb el voluntari les sinèrgies seran molt més positives i constructives.

A.P.: El compromís estable d'un voluntari o voluntària depèn molt de l'acollida i seguiment que es realitza des del moment inicial en el que aquest/a es vincula a l'entitat. Cal cuidar el voluntariat, donant-los les eines necessàries per a què puguin dur a terme de manera satisfactòria la seva tasca, trobant moments per compartir com estan vivint l'experiència del voluntariat, comptant amb ells en tot allò que tingui a veure amb l'entitat en general...

La finalització del voluntariat també forma part d'aquest cicle. Com creieu que s'hauria de gestionar aquesta sortida?

R.R.: La finalització de la tasca activa en un projecte no s'ha d'entendre com una finalització del compromís amb el projecte. És important determinar què ha conduït al voluntari a prendre aquesta decisió, però sempre respectant-la. A partir d'aquest punt es genera un altre tipus de relació, diferent, però no menyspreable. Molt sovint es diu que les entitats de voluntariat reforcen valors de ciutadania. En el cas del voluntariat del Projecte Rius, és evident que el seu pas per l'activitat haurà servit, en major o menor mesura, per aprendre moltes coses. El coneixement real i sense intermediaris, l'esperit crític i el respecte a l'entorn són alguns dels aprenentatges que els voluntaris i voluntàries que han passat pel Projecte Rius podran aplicar, de ben segur, en d'altres àmbits de la seva vida. De la mateixa manera, el Projecte Rius guanya amb cada experiència adquirida i cada voluntari i voluntària que ha passat per l'entitat fa que aquesta sigui més gran, més plural i més necessària. L'experiència ens mostra que després de participar en el Projecte Rius hi ha voluntaris que passen a ser associats de l'entitat, d'altres tornen al projecte passat un temps i d'altres s'integren en altres entitats locals o impulsen activitats pròpies. Per tant, sempre és interessant mantenir algun tipus de relació i en tot moment agrair i reconèixer la tasca que han dut a terme.

M.E.: És una persona que ha realitzat un voluntariat, té experiència en la tasca i el projecte. Malgrat que finalitzi la seva etapa activa, seria bo que pogués mantenir el vincle a partir de la relació amb els companys, participant en algun acte o bé realitzant formació o sessions de seguiment als nous voluntaris.

A.G.: Més enllà del seguiment individualitzant on ja se sap quan s'ha de produir la finalització de la interacció amb l'entitat, nosaltres realitzem a finals de cada any un acte de reconeixement a totes les persones voluntàries de l'entitat i és on es fa especial menció a aquelles que han finalitzat o finalitzaran en breu aquesta relació amb Down Lleida. Per últim, resta realitzar la sessió final de tancament i deixar la porta oberta a futures col·laboracions, o no. Però cal fer-ho.

A.P.: Igual que és important l'acollida del nou voluntariat, la desvinculació cal cuidar-la. Podem destinar una estona a conèixer els motius de la sortida del projecte, fer una valoració del que ha suposat aquest voluntariat, fer saber al voluntari o voluntària que la seva aportació ha estat molt valuosa per al projecte general i concret de l'entitat... També és important deixar la porta oberta a aquests voluntaris i voluntàries que, potser en un futur, voldran tornar a implicar-se a l'entitat.

[Visita el reportatge sobre el II Congrés Europeu del Voluntariat](#)

[Dóna la teva opinió sobre aquest tema al Congrés Obert](#)

Etiquetes: [voluntariat](#), [acollida](#), [gestió del voluntariat](#)

